

# En skole som åpner muligheter, ikke lukker dører

Rødt er mot at retten til videregående opplæring skal være tidsbegrenset. Alt vi vet om utviklingen av dagens samfunn viser at utdanning ikke er et behov vi har i en avgrenset del av livet. Det er også underlig å ha et utdanningssystem hvor en del av systemet er forbeholdt en spesiell aldersgruppe.

En utvidelse av retten til videregående opplæring, betyr at vi også må tenke nytt rundt hvordan videregående opplæring organiseres. Rødt er for en omlegging av spesielt yrkesfagene for å styrke den praktiske siden av opplæringa. Rødt ønsker også at vi skal se flere veier gjennom videregående skole og ha et system som åpner for flere kombinasjoner av opplæring i skole og opplæring i bedrift.

Videregående skole er i dag delvis skilt i to hovedretninger, studiespesialisering og yrkesfaglige linjer. Rødt vil ha flere veier gjennom systemet, både omveier og snarveier, men uten at de ulike fagene svekkes. Med utgangspunkt i de ulike fagene og studieretningenes egenart må man gi muligheter videre. For eksempel bør fagutdanning som barne- og ungdomsarbeider være et godt utgangspunkt for lærerstudier, og byggfag bør være en inngang til ingeniørstudier. En styrking av de praktiske sidene av fagene allerede på videregående kan også styrke profesjonsutdanningene på høgskolenivå.

I dag er det en del elever som av ulike grunner ikke fullfører videregående skole med et fullstendig vitnemål. Det er ulikt fra fylke til fylke hva slags oppfølging og hjelp denne elevgruppa får. Rødt mener at elever som har ufullstendige vitnemål skal ha rett til å hospitere på videregående skole for å få undervisning og sluttvurdering i fag de mangler.

Der hvor elever har strøket i enkeltfag eller av ulike grunner mangler vurderingsgrunnlag, skal alle ha rett til et tilbud innenfor den offentlige videregående skolen for å få et fullstendig vitnemål.

I dag framstår private videregående skoler og privatisteksamen som den eneste løsningen for en del av elevene uten fullstendig vitnemål. Rødt mener at ingen skal være avhengige av private tilbud for å få et fullstendig vitnemål fra videregående.

Mange privatskoler og privatskolekjeder baserer seg i tillegg på at mange elever tar opp igjen fag for å få et høyere karaktersnitt for å komme inn på ulike studier. Dette fører karakterinflasjon. Det er ikke unaturlig at flere oppnår høyere karakterer når de fokuserer på ett eller to fag i løpet av et år istedenfor 6 til 8 fag som ellers er vanlig. Dermed får man et kunstig høyt nivå på inntakspoengene til en del studier.

Karakterkarusellen med ett eller to år på en privat skole for å sikre toppkarakterer blir en mulighet for de få, de som kan betale for seg. I tillegg er det en svært dårlig bruk av samfunnets ressurser. Elever som allerede har god, eller til og med svært god kompetanse i fag skal bruke et år av livet sitt på å få høyest mulig karakter for å sikre karaktersnittet. Om faget de tar opp er relevant for studiet de skal inn på, er det ingen som spør om. En som vil bli fysioterapeut kan godt bruke et år på å få toppkarakter i geografi eller samfunnsøkonomi.

Rødt vil ikke begrense retten til å få videregående opplæring. Så hvis en elev opplever å sitte med mangelfull kompetanse i fag, skal det være mulighet for å gå år om igjen eller hospitere i enkeltfag og følge den vanlige ordningen for sluttvurdering.

For å sikre gratisprinsippet, mener Rødt at i den grad privatistordningen skal bestå, skal den være gratis. Rødt vil også ha inn forsøksordninger med nye vurderingsformer innenfor privatistordningen, hvor blant annet mappevurdering, praktiske og teoretiske semesteroppgaver, kan supplere og etter hvert erstatte systemet med skoleeksamen.